

Temel Bankacılık Hizmetleri

Giriş	2
DEĞERLENDİRME TERCİHİ.....	3
ALİŞTİRMA 1: Neden bir bankaya ihtiyacınız var?	4
Dağıtılan Doküman 1: FİNANSAL KURUM TÜRLERİ.....	8
Tepegöz Sunumu 2: FİNANSAL KURUMLARIN GÜVENLİĞİ.....	16
Dağıtılan Doküman 2: GÜVENLİK NE DEMEKTİR?.....	17
ALİŞTİRMA 2: Çeşitli Bankacılık Hizmetleri	18
Dağıtılan Doküman 1: GELENEKSEL BANKACILIK HİZMETLERİ.....	22
Dağıtılan Doküman 2: ÖRNEKLERİN İNCELENMESİ.....	23
Tepegöz Sunumu 1: ELEKTRONİK BANKACILIK HİZMETLERİ.....	25
Tepegöz Sunumu 2: BANKA KARTLARI.....	26
Dağıtılan Doküman 3: ELEKTRONİK BANKACILIK HİZMETLERİ.....	27
Tepegöz Sunumu 3: ELEKTRONİK BANKACILIK HİZMETLERİNİN DÜZENLENMESİ.....	28
ALİŞTİRMA 3: Çek Hesaplarının ABC' si	29
Dağıtılan Doküman 1: ÇEK HESABI ŞARTNAMESİ	32
Dağıtılan Doküman 2: ALIŞVERİŞ YAPMAK.....	33
ALİŞTİRMA 4: Çek Hesabı Açtırmak	34
Dağıtılan Doküman 1: ÇEK HESABI AÇTIRMAK.....	37
Dağıtılan Doküman 2: GEÇERLİ KİMLİK BELGELERİ.....	38
Dağıtılan Doküman 3: İMZA YETKİ BELGESİ.....	39
ALİŞTİRMA 5: Bir çek nasıl yazılır	40
Dağıtılan Doküman 1: ÇEK YAZMAK	43
ALİŞTİRMA 6: Sağlıklı Bir Çek Hesabı Tutmak	45
Dağıtılan Doküman 1: SAĞLIKLI BİR ÇEK HESABI TUTMAK.....	50
ÇEK DEFTERİ TUTMAK	51
PARA YATIRMAK – BİR ÇEKİ CİRO ETMEK.....	52
PARA YATIRMAK – DEPOZİT BELGESİ DOLDURMAK.....	54
BİR BANKA HESABINI KABUL ETTİRMEK	56
ALİŞTİRMA 7: Mevduat Hesabının ABC' si	58
Tepegöz Sunumu 1: TASARRUF ETME NEDENLERİ	62
Tepegöz Sunumu 2: BİR MEVDUAT HESABI ARAMAK	63
Tepegöz Sunumu 3: MEVDUAT HESABI BAŞVURUSU.....	64
Tepegöz Sunumu 4: BANKA HESABI.....	65

TANITIM

BÖLÜME GENEL BAKIŞ

Ticari bankacılığın kökeni çok eskiye dayanır. Sistem, bankanın parasının belirli bir yüzdesini rezerv de tutmasına ve geri kalan miktarı ödünç vermek için kullanmasına izin verir. Bu yüzden bu günkü ticaret bankalarının iki temel işlevi; mevduatları yönetmek (çek ve tasarruf gibi) ve borç para vermektir. Kendi gelirleri ödünç verilen paraların faizlerinden, yatırımlardan ve çeşitli hizmet ücretlerinden gelir.

BÖLÜM AMACI

Bankalar ve onların bireylerin finansal güvenliğini desteklemek için çok yönlü rolleri arasındaki bağlantıyı örneklemektir.

BÖLÜMÜN ALIŞTIRMALARINA KISA BİR GÖZ ATMA

Kullanılabilecek olası alıştırmaları gözden geçirmek için tabloyu kullanınız. Alıştırmalar, başka şeylere gereksinim duymadıklarından dolayı katılımcıların ihtiyaçlarına bağlı olarak tek başına veya diğer alıştırmalarla kombine olarak kullanılabilirler.

√	ALIŞTIRMA	AMAÇLAR Katılımcılar :
	1. Neden bir bankaya ihtiyacınız var?	<ul style="list-style-type: none">• Banka işlevlerini anlayacaklar.• Banka türlerini tanıyacaklar.• Finansal kurumların güvenliğini tanımlayacaklar. (TMSF, BDDK, Hazine v.s.)
	2. Çeşitli Bankacılık Hizmetleri	<ul style="list-style-type: none">• Bankalar tarafından sağlanan hizmetleri tanıyacaklar.• Kişisel çıkarlarına olan hizmetlere karar verecekler.• Devlet düzenlemelerinin bankaların güvenliği üzerindeki etkisini anlayacaklar.
	3. Mevduat Hesabının ABC' si	<ul style="list-style-type: none">• Mevduat hesaplarının değerini ve amacını anlayacaklar.• Bir mevduat hesabı araştırırken bilmeleri gereken şeyleri öğrenecekler.• Bir mevduat hesabı açtırmak için gereken başvuru sürecini anlayacaklar.• Bir mevduat hesabının nasıl kabul ettirileceğini öğrenecekler.

DEĞERLENDİRME TERCİHİ

Aşağıda bir dizi soru bulacaksınız. Bu soruları istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz.

1. Her ünite için öncesinde veya sonrasında bilgileri ölçmek için bir araç olarak kullanabilirsiniz. Bu bölümde doğru cevaplarda verildiği için testin sonunda bir sınıf tartışması yapılabilir. Yanlış cevaplar sizin için sınıfın durumu hakkında bir gösterge olacaktır.
2. Sınıf içinde anlatılacak konuya uygun bir soru ile derse başlayabilirsiniz. Daha sonra anlatıma girersiniz.
3. Bu soruları ev ödevi olarak sınıfa dağıtabilirsiniz. Böylece bir sonraki ders ile ilgili sorular çözülerek öğrenciler derse daha hazır olacaktır.
4. Her dersin bitiminde dersi sona erdirmek için bir özetleyici çalışma niteliğinde sınıfa bu soruları verebilirsiniz. Böylece katılımcılar öğrendikleri konuyu uygulama fırsatını bulacaklardır.

Ek Bölüm 3 de soruların tamamını ve doğru cevapları bulacaksınız.

1. Eğer bir bankada bir mevduat hesabınız varsa, bu hesaptan elde edeceğiniz faiz geliri için aşağıdakilerden hangisi doğru sayılırdı?

- a) Mevduat hesaplarından elde edilen gelirler vergiye tabi değildir.
- b) Elde ettiğiniz faiz gelirinize satış vergisi uygulanabilir.
- c) Eğer faiz geliriniz çok yüksekse gelir vergisi ödemek zorunda kalabilirsiniz.
- d) 18 yaşını doldurmadan faiz geliri elde edemezsiniz.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ATM kartları için doğru değildir?

- a) Bir ATM Kartına sahip olabilmeniz için bir banka kartınız bulunmalıdır.
- b) Dünyanın her hangi bir yerinde bir bedel ödmeden nakit para çekebilirsiniz.
- c) ATM makinelerini kullanarak banka hesabınızın bakiyesi gibi bilgileri öğrenebilirsiniz.
- d) Genellikle 24 saat boyunca nakit para çekebilirsiniz.

Doğru cevaplar:

- 1 C
- 2 B

AKTİVİTE 1

Neden Bir Bankaya İhtiyacınız Var ?

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli zaman dinleyiciye bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar:

- Banka işlevlerini anlayacaklar.
- Banka türlerini tanıyacaklar.
- Finansal kurumların güvenliğini tanımlayacaklar. (TMSF, BDDK vs.)

GEREKLİ OLAN MALZEMELER

- Tepegöz projektörü ve ekran*
- Tepegöz slaytları ve alıştırma için dağıtılan dökümanlar
- Pano, boş slaytlar veya beyaz tahta
- Tepegöz kalemleri

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyici kitlenizi göz önünde bulundurunuz ve alıştırmanın tümünü mü yoksa bu alıştırmanın parçalarını başka alıştırma kombinasyonları ile beraber mi kullanacağınıza karar veriniz.

Finansal Hizmet Tanıtım birimi içerisinde “Param Nerede?” tanıtıcı aktivitesini tekrardan gözden geçirin. Dinleyiciye bağlı olarak iki alıştırmanın elemanları daha fazla etki yaratmak için birleştirilebilir. Alıştırmada örnek olarak kullanmak üzere ticari bankaların, tasarruf ve borçlanma kurumlarının yerlerini önceden bilmek için araştırma yapınız.

Pano, beyaz tahta ve slayt üzerine yazarken, daha anlaşılır olması için el yazısı yerine matbaa harflerini kullanınız.

Slayt üzerindeki yazı her zaman dağıtılan notların içindeki diyalogu yansıtmaz. Kelimesi kelimesine slayt okumaktansa diyalogu değiştirmeyi deneyiniz.

* Eğer Tepegöz Sunumu için projektör yoksa, onun yerine dağıtılacak dökümanlar için tepegöz slaytlarının fotokopilerini de yaptırmayı unutmayınız.

AKTİVİTE 1 – SUNUM NOTLARI

Neden Bir Bankaya İhtiyacınız Var ?

Açılış Konuşması

- Katılımcıları karşılayınız.
- Kısaca kendinizi tanıtınız.
- Sınıf veya grupla ilk toplantınızda, herkesle kısa bir tanışma turu yapınız.
- Kendinizi tanıtırken katılımcıların oturum boyunca bakıp görebileceği bir yere adınızı yazınız. Bazı insanlar biraz heyecanlı olabilir ve isminizi hatırlamayabilirler. Tıpkı sizin de onların isimlerini kullanmak istemeniz gibi onların da size isminiz ile hitap etmeleri için cesaret veriniz.

Tartışmayı, bir banka ile herhangi bir şekilde çalışanların ellerini kaldırmalarını isteyerek açınız.

- Herkese bu bölümün *hangi* banka olduğundan çok, banka olduğunu hatırlattığınıza emin olunuz.
- Bazı cemiyetler içerisindeki ve bazı yaş gruplarındaki insanlar halka açık toplantılarda kişisel bilgiler vermek konusunda tedbirlidirler. Eğer ellerini kaldırmazlar ise devam ediniz.

Alıştırmaya Genel Bakış

Katılımcılara bu alıştırmamanın amacının aşağıdakilerin farkına varmak olduğunu söyleyiniz:

- Bankaların Amaçları
- Finansal Kurumların Türleri
- Finansal Kurumların Güvenilirliği
- Finansal Kurumların Gizliliği

Temel banka işlevleri ile başlayınız: çek ve mevduat hesaplarına para kabul etmek ve ödünç para vermek.

- Katılımcıları bankaların yaptığı temel hizmetler hakkındaki genel terimleri düşünmeye teşvik ediniz; ayrıntılar daha sonra verilecektir.
- Bankaların çeşitli hizmetler vasıtası ile para alıp, para dağıttıklarını vurgulayınız.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Doküman 1

Finansal Kurumların Türleri

Tartışmada “Biliyor muydunuz?” atmosferi yaratmak için “**Dağıtılan Döküman 1: Finansal Kurum Türleri**” ni kullanınız.

- Amaç finansal kurumların türlerini doğru tanımlamaları ile eşleştirmektir. [**Yanıtlar:** 1. Mevduat ve Borçlanma; 2. Ticari]
- Tartışmada ilerlerken, herkesi topluluktaki veya etraflarındaki bölgede bu “ tip” yerel bir mevkiyi tanımaya teşvik ediniz.
- **Dağıtılan Döküman 1**, bankalar tarafından sağlanmayan yüksek-maliyetli finansal hizmetlerinden de (örneğin tefeciler, rehinciler) bahsetmek isteyebilirsiniz. Örnekler için Alıştırma 1 *Finansal Hizmetler Tanıtımı*’na bakınız.

Katılımcılara bir çeşit bankanın diğerinden daha güvenilir olduğunu düşünüp düşünmediklerini sorunuz.

- Yanıtlara izin veriniz ama güvenliğin, tüm banka memurları için önemli olduğunu herkesin anladığına emin olunuz. Eğer insanlar bankaların güvenilirliğine itimat etmezlerse onlarla iş yapmazlar.
- Katılımcıların bankalar ve bunlara bağlı finansal kurumların güvenliği hakkındaki kaygılarını konuşmalarına olanak sağlayınız. Finansal eğitim programının asıl amacı katılımcıların bankalara güvenmesini sağlamaktır.
- Seçenek: Finansal kurumların güvenilirliğini konuşurken iki interaktif seçeneği kullanabilirsiniz. Eğer her iki seçenek de kullanıldı ise, alıştırmaı kapatırken yeniden gözden geçirilecek bir fırsat olarak bu bilgiyi kullanmayı unutmayınız.

1. Özel Seçenek: Her katılımcının bir kağıt parçasına, finansal kurumlara ne kadar güven duyduğunu 1-5 arasında puanlayıp yazmasını isteyiniz.

2. Genel Seçenek: Pano, tahta veya boş slayt üzerine bir çizgi çiziniz. 1-5 arası numaralandırılmış dilimlere bölünüz. 1 = “en az güvenli” ve 5 = “en çok güvenli” olacak şekilde sınıflandırınız. Katılımcılara, bireysel olarak finansal kurumlara duydukları güveni gösteren yeri işaretlettiriniz.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 2

Güvenlik Ne Demektir?

“**Dağıtılan Döküman 2: Güvenlik Ne Demektir?**” i bir grup tartışması başlatmak için kullanınız. Amaç “güvenlik” teriminin belirli anlamlarını göstermektir.

- Bütün yanıtlar “**evet**” olsa da alıştırmanın gayesi tartışma içinde düşünmeye fırsat vermektir.
- “Diğerleri” teriminin “Durum” sütununun sonunda ortaya çıktığına dikkat ediniz. Bunu, aktiviteyi alışkanlık haline getirmek için katılımcılara ek konuları düşünüp düşünmediklerini sorup elverişli durum olarak kullanınız.

Kapanış

Eğer tavsiye edilen “güven değerlendirmeleri” nden biri daha önceden kullanılmışsa işlemi tekrarlayınız. Katılımcılara finansal kurumlara olan güvenlerinin bu tartışmadan sonra dolayı değişip değişmediğini sorunuz. Bu, çeşitli grup mensuplarından gelen “ifadelerle” daha etkili bir tartışma olabilir.

Katılımcıların merak ettikleri son konu da gizlilik; banka ile paylaştıkları bilgileri ne kadar güvencedir? Eğer konu daha açılmamışsa küçük bir tartışmaya izin veriniz sonra bankaların bilgilerini güvenli tutmaya

çalıştıklarını ve katılımcıların bu konudaki endişelerini gidermeye çalışınız. Farklı yaklaşımlar olsa da bilgi gizli tutulur. Katılımcıları, bunun nasıl yapıldığı hakkında sorular sormaya teşvik ediniz.

Herkese katılımlarından dolayı teşekkür ediniz ve ek oturumlar için yeniden gelmeye teşvik ediniz. Eğer oturumlar planlanmışsa, bir sonraki etkinlik hakkında "kısa bir bilgi" sunabilirsiniz.

AKTİVİTE 1 – DOKÜMAN 1

FİNANSAL KURUMLARIN TÜRLERİ

Finansal kurum türünü kendisi ile ilgili özellikleri ile eşleştiriniz.

TÜRLER	TANIMLAR
TİCARİ BANKALAR	1. Bu Finansal kurumlar : <ul style="list-style-type: none">• Ev ipoteklerinde uzman,• Çeşitli finansal hizmetler sağlayan,• Sahipleri mudiler ve hissedarlar olanlardır.
MEVDUAT BANKALARI	2. Finansal kurumlar : <ul style="list-style-type: none">• Geleneksel ve yaygın finansal hizmetlerin her ikisini de sunan,• Sahipleri hissedarlar olan,• Kar amacı güden kurumlar şeklinde çalışırlar.
TASARRUFLAR VE BORÇLANMA KURUMLARI	3. Finansal kurumlar : <ul style="list-style-type: none">• Kar amacı gütmeyen,• Sahipleri kendi mensupları olan,• Genellikle mensuplar arası ortak ilişkiler vardır (iş yeri, coğrafi yerleşim vs.).

AKTİVİTE 1 – DÖKÜMAN 2

GÜVENLİK NE DEMEKTİR?

Aşağıdaki durumlarda mudileriniz güvence altında mıdır?

EVET √	HAYIR √	DURUM
		1. Banka müdürü kasadaki tüm para ile birlikte şehirden kaçarsa, mudileriniz güvence altında mı?
		2. Yerel banka şubeniz soyulur ve hırsız 150,000 YTL yi çalarsa, mudileriniz güvence altında mı?
		3. Banka Yönetim Kurulu geri ödemesi yapılmayan, bir dizi kötü borç verme kararları almış ve bu suretle banka rezervleri suyunu çekmiş ise mudileriniz güvence altında mı?
		4. Diğerleri?

AKTİVİTE 2

Çeşitli Bankacılık Hizmetleri

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli zaman dinleyiciye bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar:

- Bankalar tarafından sağlanan hizmetleri tanıyacaklar.
- Kişisel çıkarlarına uygun olan hizmetlere karar verecekler.
- Devlet düzenlemelerinin bankaların güvenliği üzerindeki etkisini anlayacaklar.

GEREKLİ OLAN MALZEMELER

- Tepegöz projektörü ve ekran*
- Tepegöz slaytları ve alıştırmalar için dağıtılan dokümanlar
- Pano, boş slaytlar veya beyaz tahta
- Tepegöz kalemleri (veya diğer uygun aparatlar)

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyici kitlenizi göz önünde bulundurunuz ve alıştırmaların tümünü mü yoksa bu alıştırmaların parçaları ve başka alıştırmaların kombinasyonlarını beraber mi kullanacağınıza karar veriniz.

Bu alıştırma küçük grup çalışmaları gerektirir. Dinleyicileri düşününüz. Grupları verimli bir şekilde örneğin yan yana oturanları bir araya getirecek şekilde organize ediniz. Okul çağındaki dinleyicilerle çalışacağınız zaman en iyi organize yolu için öğretmenlerle çalışınız. Alternatif olarak herkese açık tartışmalar kullanınız. Bu alıştırma çeşitli finansal kurumların varlığını bilmeyi gerektirdiği için bir veya daha fazla finansal kurumu ziyaret ederek form örnekleri isteyiniz. Bu, alıştırmaya bazı yerel alışkanlıklar kazandıracaktır.

Daha anlaşılır olması için pano, beyaz tahta ve slayt üzerine yazarken el yazısı yerine matbaa harflerini kullanınız.

Slayt üzerindeki yazı her zaman dağıtılan notlarda ileri sürülen notlardaki diyalogu yansıtmaz. Kelimesi kelimesine slayt okumaktansa diyalogu değiştirmeyi deneyiniz. Katılımcıların daha sonra referans olarak kullanmaları için, seçilmiş olan slaytların kopyalarını vermeyi unutmayınız.

* Eğer Tepegöz Sunumu için projektör yoksa onun yerine dağıtılacak dokümanlar için tepegöz slaytlarının fotokopilerini de yaptırmayı unutmayınız.

AKTİVİTE 2 – SUNUM NOTLARI

Açılış Konuşması

- Katılımcıları karşılayınız.
- Kısaca kendinizi tanıtırınız.
- Sınıf veya grupla ilk toplantınıza herkesle kısa bir tanışma turu yapınız yaparak başlayınız.
- Kendinizi tanıtırken katılımcıların oturum boyunca bakıp görebileceği bir yere adınızı yazınız. Bazı insanlar biraz heyecanlı olabilir ve isminizi hatırlamayabilirler. Tıpkı sizin de onların isimlerini kullanmak istemeniz gibi onların da size isminiz ile kullanılmaları hitap etmeleri için cesaret veriniz.

Alıştırmaya Genel Bakış

Katılımcılara bu alıştırmayın amacının bankanın çeşitli hizmetlerinden haberdar olmak olduğunu söyleyiniz. Katılımcılar şunları öğrenecekler:

- Bankalar tarafından sağlanan hizmetleri tanıyacaklar.
- Kişisel çıkarlarına uygun olan hizmetlere karar verecekler.
- Devlet ve federal düzenlemelerin bankaların güvenliği üzerindeki etkisini anlayacaklar.

Tartışmayı katılımcılara kendi yerel bankalarında kullandıkları finansal hizmetleri grupla paylaşmalarını isteyerek başlayınız.

- Yanıtları pano, tahta veya slayt üzerine listeleyiniz.
- Bu liste ayrıntılı olmak zorunda değildir, sadece ilerideki grup tartışması için samimi bir ortam yaratır.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Geleneksel Bankacılık Hizmetleri

Dağıtılan Döküman 2

Örneklerin incelenmesi (2 sayfa)

Çeşitli geleneksel finansal banka hizmetlerini kısaca tanımlamak için “**Dağıtılan Döküman 1: Geleneksel Bankacılık Hizmetleri**” slaydını kullanınız.

- Detaylara girmeyiniz. Bu, katılımcıları ilerideki grup tartışmasına hazırlamak için kısa tanımlar sağlayan genel bir bakış olmalıdır.
- Seçenek: Her bir hizmeti kullanan katılımcıların sayılarının hesabını tutunuz. Alıştırmayı kapatırken muhtemel pekiştirmelerde kullanmak üzere hesapları saklayınız.

Sınıfı, büyüklüğüne bağlı olarak ikişer, üçer kişilik küçük gruplara bölünüz. Herkese “**Dağıtılan Döküman 2: Örneklerin İncelenmesi**” slaydının birer kopyasını veriniz.

- Her gruba incelemeleri ve hangi bankacılık hizmetlerinin daha uygun olduğunu belirlemeleri için iki olay veriniz.
- Aynı olayı değişik grupların incelemesinde sorun yoktur. Bu, finansal kavramların pekiştirilmesine yardımcı olacaktır.
- Süreyi bitiriniz. Her grubun kendi kararlarını bildirmelerini isteyiniz. Diğer gruplara aynı fikirde olup olmadıklarını sorunuz.
- Herkese, benzer kişisel durumlarını sınıf ile paylaşmak isteyip istemediklerini sorunuz.
- Katılımcılara bu tip kararlarda amacın başkasının aktivitesini yargılamaktansa tecrübelerle öğrenmek olduğunu hatırlatmayı unutmayınız.

Katılımcılara şu anki bankaların birçoğunun doğal olarak elektronik olan geniş kapsamlı çeşitli hizmetler sunduğunu hatırlatınız.

- Herkesten bankalar tarafından sağlanan elektronik finansal hizmet türlerinin yenileri hakkındaki parlak fikirlerini sizinle paylaşmalarını isteyiniz.
- Yanıtları pano, tahta veya boş slaytlara not alınız.
- Öngörülen yanıtlar sayfa 21'dedir.

Görsel Yardımlar

Tepegöz Sunumu 1

Elektronik Bankacılık Hizmetleri

Alıştırmanın üç konuyu kapsayacağını açıklamak için “**Tepegöz Sunumu 1: Elektronik Bankacılık Hizmetleri**” slaydını kullanınız. Daha önceden olduğu gibi elektronik hizmetlerin kısa tanımlarını yapınız. Kapsamlı tartışmaları kontrol altında tutunuz.

Bugünkü elektronik bankacılık hizmetlerinin sağladığı avantajları yüzeysel olarak düşünmek için herkesin bir dakikasını ayırmasını isteyiniz.

- Süreyi bitiriniz. Yanıtları sorunuz; ve pano, tahta veya boş slayt üzerine yazınız.
- Yanıtlar çeşitli olabilir ama güvenli, elverişli ve verimli gibi maddeleri içermelidir.

Görsel Yardımlar

Tepegöz Sunumu 2

Banka Kartları

Dağıtılan Döküman 3

Elektronik Bankacılık Hizmetleri

Hizmet türlerini tanımlamak için “**Tepegöz Sunumu 2: Banka Kartları**” slaydını ve “**Dağıtılan Döküman 3: Elektronik Bankacılık Hizmetleri**” slaydını kullanınız.

Dağıtılan Döküman 3'de listelenmiş çeşitli elektronik bankacılık hizmetleri hakkında endişeleri olanlar var mı? Varsa bunları paylaşmak isterler mi” diye sorunuz. Bu finansal okur yazarlık programının asıl amacını (bankalar hakkında güven oluşturmayı) yansıtır. Katılımcıların kaygılarını dinlemek için zaman ayırınız ve onları pozitif yönde yanıtlamaya çalışınız.

- Seçenek: Kaygılar açıklandıkça katılımcılara benzer örnekler yaratırmayı deneyiniz.

- Yetişkin gruplarla çalışırken, sosyal sigorta veya diğer ilişkili çekler için doğrudan para yatırmanın kritik önemini vurgulayınız.

Görsel Yardımlar

Tepegöz Sunumu 3

Elektronik Bankacılık Hizmetlerinin Düzenlenmesi

Elektronik hizmetlerin kullanımında güven oluşturmayı örneklemek için **“Tepegöz Sunumu 3: Elektronik Bankacılık Hizmetlerinin Düzenlenmesi”** slaydını kullanınız. Aşağıdaki soruları sorunuz:

- Elektronik hizmetlerin bu tip korumaları olduğunun farkında mıydınız?
- Bu tip düzenlemeler bankaların elektronik hizmetlerini kullanma konusunda sizi daha kendinizden emin mi kılar ?

Kapanış

Oturumun başında sınıfın kullandığı bankacılık hizmetlerinin sayısını gösteren listeye geri dönünüz.

Bankacılık hizmetlerini, özellikle elektronik bankacılık hizmetlerini ileride daha fazla kullanacağını hissedenlerin ellerini kaldırmalarını isteyiniz.

Herkese katılımlarından dolayı teşekkür ediniz ve ek oturumlar için yeniden gelmeye teşvik ediniz. Eğer oturumlar planlanmışsa bir sonraki etkinlik hakkında “kısa bir bilgi” sunabilirsiniz.

“Dağıtılan Döküman 2: Örneklerin incelenmesi” için akla gelen Yanıtlar.

1. Seyahat Çekleri – Yüksek miktardaki nakit ile seyahat etmek güvenli değildir. Seyahat çekleri nakit gibi işlev görürler, kayıp veya çalıntı anında yenileri ile değiştirirler. Dünya çapında kabul edilirler, ve böylelikle Ayşe ve Mehmet seyahatleri boyunca faturalarını seyahat çekleri ile ödemekte bir sorun yaşamayacaklardır.

2. Mevduat Hesabı – Faize dayalı mevduat hesapları sayesinde Ali parasına faiz kazanabilir. Parası güvendedir çünkü TMSF tarafından koruma altındadır ve ihtiyacı olduğunda kolaylıkla ulaşabilir.

3. Otomobil Borçlanmaları – Veli ilk maaşını alana kadar ihtiyacı olduğunda kullanmak için tasarruflarını tutarken gerekli ulaşım aracına da sahip olabilir. Veli'nin borçlarını geri ödemesi de ilerideki finansal ihtiyaçları için sağlam kredi kayıtları oluşturmasına yardımcı olacaktır.

4. Kiralık Kasa – Ufuk kendi yerel bankasından bir kiralık kasa kiralamalıdır. Bu onun yasal dökümanlarını ve değerli eşyalarını yangın, hırsızlık ve diğer tehlikelerden uzak tutacaktır.

5. Kişisel Borçlanma – Deniz kendi bankasının küçük kişisel borçlanma avantajlarından yararlanabilir.

6. Para Havalesi (Havale, Eft, Yurtdışı Transferleri) – Bir çok banka parayı dünyanın her bir yerine yollamak için para transferi hizmetleri sunarlar. Transfer için Selim bir ücret ödemek zorunda kalsa da nakit olarak yollamaktan çok daha güvenlidir. Nakit parayı almak için Selim'in kardeşi kendi şehrinde belirtilen yere gidecek ve kimlik gösterecektir. Havale aynı banka içinde hesaplar ve şubeler arasında, EFT ise bankalararası hesaplarda meydana gelir.

AKTİVİTE 2 – DOKÜMAN 1

GELENEKSEL BANKACILIK HİZMETLERİ

HİZMETLER	AÇIKLAMALAR
Banka Vadesiz Mevduat veya Çek Hesapları	Banka Çek Hesapları paranın hesaba yazılı bir çek, ATM, nakit para kartı veya kişisel olarak çekildiği fonlardır.
Banka Vadeli Mevduat Hesapları	Banka Mevduat Hesapları paranın genellikle uzun süreli kaldığı hesaplardır. Faiz hesap üzerinden kazanılır. Para istenildiği zaman çekilebilir, ancak vadesi gelmeden çekilirse faiz kazanılamaz.
Kredi	Kararlaştırılmış faiz oranı üzerinden finansal kurumdan alınan ödünç paradır.
Para Transferleri(Havale,EFT,Yurtdışı/Döviz Transferleri)	Nakit paranın bir bankadan diğerine (Kablolu Transfer), bazen de ülkeler arası taşınma işlemidir. Havale:aynı banka hesapları arasındaki, EFT: yurtiçi bankalar arasındaki transferler anlamında kullanılıyor.
Seyahat Çekleri	Seyahat Çekleri nakit olarak işlev gören belgelerdir. Çalınıp kaybolduğunda yenileriyle değiştirilebilirler. Çoğunlukla başka ülkelere gidilirken nakit taşıma riskine karşı kullanılırlar.
Kiralık Kasa	Bankanın güvenli bölgelerinde kiralanan kilitli kasalardır. Kıymetli eşyaların depolandığı yerdir.

AKTİVİTE 2 – DOKÜMAN 2

ÖRNEKLERİN İNCELENMESİ

GELENEKSEL BANKACILIK HİZMETLERİ

- Otomobil Kredileri
- Çek Hesabı
- Konut Kredileri
- Kiralık Kasa
- Bireysel Krediler
- ParaTransferleri
- Seyahat Çekleri
- Mevduat Hesapları

Talimatlar

Küçük tartışma grupları halinde aşağıdaki olayları inceleyiniz. Aşağıda listelenmiş bankacılık hizmetlerinin bireylere yardımcı olup olmadığına karar veriniz. Kendi sebeplerinizi bütün grupla paylaşmaya hazırlıklı olunuz.

Olay 1

Suzan ve Bülent “hayallerindeki seyahate” çıkmayı planladılar. Uzun yıllar bunun için çalışıp hayal kurdular. Hazırlıklarını neredeyse tamamlamışlardı. Şimdi seyahate ne kadar para götüreceklerini konuşuyorlar. Sizce onların seyahate giderken yanlarına yüksek miktarda nakit para almaları akıllıca mı? Ne gibi alternatifleri var?

Olay 2

Nazlı lisededir ve yıllarca gazete dağıtmak için çok çalışmıştır. Her gün gazete dağıtırken, üniversiteye gitmeyi ve makine mühendisi olmayı hayal ediyordu. Üniversite harçlarının bir kısmını ödemek istiyordu. Şimdiye kadar maaşlarını banka hesabına yatırıyordu. Sizce burası Nazlı'nın parasının konulacağı en iyi yer midir? Ne önerirsiniz? Neden?

Olay 3

Ertunç yakın zamanda işten çıkarılmıştır. Yeni bir iş bulmuştur ama 30 km uzaklıktadır. Dahası Ertunç'un arabası yoktur. Güvenilir bir ikinci el araba aramakta ve doğru olanı bulduğuna inanmaktadır. Birikmiş bir miktar parası var ama tamamını karşılamaya yetmiyor. Ertunç aynı zamanda ilk maaş çekini alana kadar bu paranın ailesinin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olduğu konusunda endişeler taşıyor. Ertunç'a ne yapmasını önerirsiniz? Neden?

Olay 4

Beyza ilk işinde iki aydır çalışmaktadır. Kendisine ait daireyi seviyor ve dekore ettirmek istiyordur. Onu endişelendiren tek şey maaşının tümünü nakit paraya çevirip faturalarını nakit ödüyor olmasıdır. Beyza açısından bu akıllı bir karar mıdır sizce? Beyza'ya ne yapmasını önerirdiniz? Neden?

Olay 5

Ümit son zamanlardaki gazete başlıklarından dolayı endişelidir. Mahallesinde bir seri hırsızlık olayları olmaktadır. Şu aralar mülk tapuları, çocuklarının doğum sertifikası ve babasının ona verdiği özel saat gibi değerli eşyaları evdedir. Ümit evde bunları koyacak güvenli bir yer aramaktadır. Ümit'in bunları nereye koymasını önerirsiniz? Neden?

Olay 6

Geçen yaz çok sıcaktı ve önümüzdeki yaz daha da sıcak olacak gibi görünüyor. Banu'nun nefes almasını güçleştiren akciğer problemi var. Klimalardaki sezon sonu indirimi avantajından yararlanıp bir tane evine taktirmek istiyor. Doktor klimanın sağlığına inanılmaz faydalı olacağını, kendi iyiliği için alması gerektiğini söyler ve Banu da yatak odası için bir pencere ünitesi almaya karar verir. Hangi bankacılık hizmetlerinin ona yardımcı olacağını düşünüyorsunuz? Neden?

Olay 7

Sabri Meksika'daki kardeşinden bir mektup alır. Kardeşi işini kaybetmiştir ve iş bulana kadar borç istemektedir. Sabri ona para göndermek için can atar ama nakit parayı göndermekte endişeleri vardır. Sabri'nin seçenekleri nelerdir? Neden?

AKTİVİTE 2 – TEPEGÖZ SUNUMU 1

ELEKTRONİK BANKACILIK HİZMETLERİ

Hizmetlerin Türleri

- **Banka Kartları**
- **Otomasyon Hizmetleri**

Elektronik Hizmetler Düzenlemeleri

AKTİVİTE 2 – TEPEGÖZ SUNUMU 2

BANKA KARTLARI

TÜRLER	TANIMLAR
Banka Kartları	<ul style="list-style-type: none">• Satın alınan malların ve hizmetlerin doğrudan banka hesaplarından ödenmesine ve ATM'lerden nakit çekilmesine olanak veren banka kartlarıdır.• Belli başlı kredi kartlarını kabul eden yerlerde — satış noktası olarak bilinen (POS) işlemlerinde kullanılabilirler.
Kredi Kartları	<ul style="list-style-type: none">• Limit değerleri önceden ayarlanmış banka kartlarıdır.• Hizmet ve mal alımlarını

	ödemek için kullanılırlar. • Nakit paraya alternatiftir.
--	---

AKTİVİTE 2 – DOKÜMAN 3

ELEKTRONİK BANKACILIK HİZMETLERİ

Otomasyon Hizmetleri

Para Yatırma	<ul style="list-style-type: none">• Banka hesaplarına üçüncü şahıslar tarafından maaş vb diğer amaçlar için yapılan ödemeler.
Hesaplar arası otomatik havaleler	<ul style="list-style-type: none">• Örneğin bir çek hesabından bir tasarruf hesabına gibi bir hesaptan diğerine yapılan otomatik para transferleridir.• Ayın belirlenen günlerinde yapılırlar.
Üçüncü Şahıslara Yapılan Transferler	<ul style="list-style-type: none">• Kira, arabanın aylık borcu gibi doğrudan banka hesaplarından ödenen çeşitli faturaların otomatik ödemeleridir.• Hesap sahipleri işlemleri doğrulayan bilgiler alırlar.
Online Bankacılık	<ul style="list-style-type: none">• Bilgisayar ve İnternet erişimi gerektirirler.• Güvenlik = Kullanıcı adı + Şifre.• Gerçek zamanlı (on-line real time) çalışırlar• Düzenli bankacılık işlemlerine izin verir.• Kamu hizmet kuruluşları ve diğer faturaları (fatura ödeme) ödemek için kullanılabilirler.
Telefon Bankacılığı	<ul style="list-style-type: none">• Elektronik Hesaplara erişimi sağlarlar.• Tuşla veya sesle hareket ederler.• Kişisel Kimlik Numarası (PIN) veya şifreli erişim gerektirirler.• Çeşitli seçenekler içerirler.

	<ul style="list-style-type: none">• Düzenli banka işlemlerinin incelenmesine izin verirler.• Banka müşteri temsilcisiyle görüşme olanağı sağlarlar.
ATM	<ul style="list-style-type: none">• Otomatik Vezne Makinesi• Nakit para almaya ve bankacılık işlemlerini yürütmeye izin verirler.• Düzenli banka işlemlerinin incelenmesine izin verirler.• Kişisel Kimlik Numarası (PIN) gerektirirler.

AKTİVİTE 3

Çek Hesaplarının ABC' si

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli zaman dinleyiciye bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar:

- Çek hesabının amaçlarını belirleyecekler.
- Çek hesabını araştırırken bilmeleri gereken şeyleri öğrenecekler.

GEREKLİ OLAN MALZEMELER

- Tepegöz projektörü ve ekran*
- Tepegöz slaytları ve alıştırma için dağıtılan dökümanlar
- Pano, boş slaytlar veya beyaz tahta
- Tepegöz kalemleri

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyici kitlenizi göz önünde bulundurunuz ve alıştırmanın tümünü mü yoksa bu alıştırmanın parçalarını ve başka alıştırmanın kombinasyonlarını beraber mi kullanacağınıza karar veriniz.

Bu alıştırmada dağıtılan dokümanlar kullanılır. Tüm katılımcılar için yeterli kopya ve kendinizi garantiye almak için birkaç ekstra bulundurunuz.

Daha anlaşılır olması için pano, beyaz tahta ve slayt üzerine yazarken el yazısı yerine matbaa harflerini kullanınız.

Slayt üzerindeki yazı her zaman dağıtılan notlardaki diyalogu yansıtmaz. Kelimesi kelimesine slayt okumaktansa diyalogu değiştirmeyi deneyiniz.

Katılımcıların daha sonradan referans olarak kullanmaları için seçilmiş olan slaytların kopyalarını vermeyi unutmayınız.

* Eğer Tepegöz Sunumu için projektör yoksa onun yerine dağıtılan dokümanlarda kullanılmak üzere sağlanan materyallerin fotokopilerini de yaptırmayı unutmayınız.

AKTİVİTE 3 – DÖKÜMAN 1

ÇEK HESABI ŞARTNAMESİ

TERİMLER	TANIMLAR
Banka Ekstresi	Banka tarafından sağlanan, bir banka hesabında oluşan tüm hareketlerin aylık kayıtlarıdır.
Çek İptali	Ödendiğini göstermek için damgalanan çekdir.
Çek	Bankaya, başka birisine veya işe belirli miktardaki paranın ödeneceğini bildiren yazılı talimatlarıdır.
Ciro	Alacaklının parayı aldığını veya transfer ettiğini gösteren çekin arkasına atılan imzadır.
Ücret	Belirli bankacılık hizmetlerini kullanabilmek için ödenen paradır. Bunlar çok çeşitlidir. Aylık belirlenen sayıdan fazla yazılan çekler, çeşitli banka kartları kullanımı, iptal edilen çeklerin iadesi gibi.
Faiz	Yatırılan para üzerinden para kazanan bazı çek hesaplarıdır.
Çek Defteri	Çek hesabı sahibi tarafından tutulan ve bir çek hesabı içerisinde oluşan tüm hareketlerin kayıtlarıdır.
Asgari Bakiye	Hesapta tutulması gereken belirli miktardaki paradır; yoksa aylık hizmet ücretleri karşılanamaz.
Ödenmemiş Bekleyen İşlemler	Banka hesap kesim tarihine kadar banka tarafından netleşmemiş işlemlerdir.
Açık Kredi	Toplam çek miktarına, yetersiz olan bakiyenin karşılandığı fonlardır.
Açık Kredi Önlemleri	Önceden kararlaştırılmış olan bir tasarruf veya kredi hesabından paranın çek hesabına fon transferi prosedürüdür.
Alacaklı	Çekin yazıldığı kişi veya organizasyondur.
Banka Hesabı mutabakatı	Çek kayıtları ile mutabakatı.
İşlem Limitleri	Bazı hesapların belirli zaman periyotları içinde yapacakları işlemlerinin sayısı limitlidir. Bu, para

Citigroup Birikim Eğitimi, Tüm hakları saklıdır.
Citigroup Türkiye, 2006

AKTİVİTE 5

Bir Çek Nasıl Yazılır

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli olan süre dinleyiciye bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar bir çekin nasıl yazılacağını öğrenecekler.

GEREKLİ OLAN MALZEMELER

- Uygun olan dağıtılan dökümanlar.
- Her katılımcı için kurşun kalemler. (Yerel bankalara uğrayıp, rolünüzü anlatmayı ve logolarının bulunduğu kalemleri istemeyi düşününüz. Bunlar katılımcılar için hatırlatıcılar olarak hizmet verebilirler.)

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyici kitlenizi göz önünde bulundurunuz ve alıştırmanın tümünü mü yoksa bu alıştırmanın parçalarını ve başka alışırmaların kombinasyonlarını beraber mi kullanacağınıza karar veriniz.

Bu alıştırma kısa gibi gözükebilir, ama alışırmayı uygulamak uzun zaman alacaktır.

Bu alışırmada dağıtılan dokümanlar kullanılır. Tüm katılımcılar için yeterli kopya ve kendinizi garantiye almak için birkaç ekstra bulundurunuz.

AKTİVİTE 5 – SUNUM NOTLARI

Bir Çek Nasıl Yazılır

Açılış Konuşması

- Katılımcıları karşılayınız.
- Kısaca kendinizi tanıtırınız.
- Sınıf veya grupla ilk toplantınıza herkesle kısa bir tanışma turu yaparak başlayınız.
- Kendinizi tanıtırken, katılımcıların oturma boyunca bakıp görebileceği bir yere adınızı yazınız. Bazı insanlar biraz heyecanlı olabilir ve isminizi hatırlamayabilirler. Tıpkı sizin de onların isimlerini kullanmak istemeniz gibi onların da size isminiz ile hitap etmeleri için cesaret veriniz.

Oturumu alıştırmamanın doğrudan — “Bir Çek Nasıl Yazılır” hakkında olduğunu paylaşarak açınız.

Oturum alıştırmasının iki kademeli olacağını:

1. İlk olarak, eğitmenlerin bir çek nasıl yazıldığını örnekleyeceklerini,
2. İkinci olarak, herkesin kendi çekini uygulamalı olarak yazacağını açıklayınız.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Çek Yazmak

“Dağıtılan Döküman 1:Çek Yazmak” ı dağıttınız ve sayfaları açıklayınız:

1. Çek kısımlarının tanımlarıyla birlikte boş bir çek.
2. Uygulama zamanında kullanılmak üzere verilen boş bir çek.

Her bir katılımcıya bir kalem dağıtınız.

- Çeklerin mürekkepli kalemlerle yazılması gerektiğini ama yanlışları silmek için kurşun kalem kullanımına izin verildiğini açıklayınız.
- **Gerçek çeklerin *her zaman* mürekkepli kalemle yazılması gerektiğini ve sadece uygulama olduğu için kurşun kalem kullanıldığını vurgulayınız.**
- Tükenmez kalem kullanırken yapılan hatalarda çeklerin hükümsüz olduğu işlemler hakkında konuşunuz.

Tanımlanmış çek kısımlarını açıklayarak ilk sayfada ilerleyiniz.

- Çekin üzerinde yazılmış olan çek ve hesap numaraları hakkında açıklamalar ekleyiniz.
- Sık sık durunuz ve bir soruları olup olmadığını sorunuz. Örnek çekin herkes tarafından anlaşılacağına emin olmadan ilerlemeyiniz.

Açıklamanızı tamamladığınızda, katılımcılara dağıtılan dökümanın ikinci sayfasını çevirmelerini ve sayfanın altında yazan bilgileri kullanarak bir çek yazmalarını isteyiniz.

Gerektiğinde destek vermek için grubun içinde dolaşınız.
Aktiviteyi tamamlamaları için yeterli süre tanıyınız.

Eğer katılımcılardan biri zorluk çekiyorsa, onu örneğine yardımcı olması için başka bir katılımcıyla eşleştirmeyi düşününüz.

Süreyi bitiriniz. Yazılmış çekleri inceleyiniz. Soru sormalarını isteyiniz. Başarılı tecrübelerinden dolayı herkesi kutlayınız.

- Gönüllü olan birinden yazılan çeki anlatmasını isteyiniz.
- Genellikle kişilerin ne zaman bir çek yazsalar, yazılan çek miktarını çek defterine işlediğini belirtiniz. Bununla birlikte bu alıştırmanın bir sonraki oturumda ele alınacağını söyleyiniz.

Kapanış

Oturumu, katılımcılara çekin nakit para olarak düşünülmesi ve bu yüzden de güvenli bir yerde tutulması gerektiğini söyleyerek kapatınız.

Katılımcılara, dağıtılan dökümanları çek yazarken yardıma ihtiyaç duyduklarında bakmak için saklamalarını öneriniz.

Herkese katılımlarından dolayı teşekkür ediniz ve ek oturumlar için yeniden gelmeye teşvik ediniz. Eğer oturumlar planlanmıyorsa bir sonraki etkinlik hakkında "kısa bir bilgi" sunabilirsiniz.

AKTİVİTE 5 – DÖKÜMAN 1

BİR ÇEK YAZMAK

KONTROL BÖLÜMÜ	TANIM
(a)	TARİH Çekin yazıldığı ay, gün ve yılı içerir.
(b)	ALACAKLI Çekin üzerinde “ <i>Emrine ödeyiniz</i> ” yazan satıra ödenilecek kişinin veya şirketin ismini yazınız.
(c)	ÖDENİLECEK MİKTAR RAKAMLA Çekin miktarını rakamla yazınız. Başkalarının bir rakam eklemesini önlemek için ayrılan kısmın sol tarafına yakın yazmaya başlayınız.
(d)	ÖDENECEK MİKTAR YAZIYLA Çekin miktarını yazıyla yazınız.
(e)	İMZA Tüm çeklerinizi imza yetki belgenizdeki gibi imzalayınız.
(f)	KISA NOT Çekin yazılma sebebini not etmek için kullanınız. Eğer bir fatura ödüyorsanız, bu alanı şirket tarafından istenen bilgileri vermek için kullanabilirsiniz.
(g)	ROUTING NUMARASI İşlemin gerçekleşmesini sağlayan ve sizin bankanızı tanımlamak için kullanılan dokuz-haneli bir dizi numaralardır.
(h)	HESAP NUMARASI Bankada size ait hesabı tanımlamak için kullanılan numaradır.

(i)	ÇEK NUMARASI Çek defteri içindeki bir dizi çekten belirli bir çeki tanımlamak için kullanılan numaradır. Genellikle üç veya dört hanelidir.
(j)	AKTARMA NUMARASI Sağ-üst köşede tire ile birleştirilmiş bir numara veya depozito için çekleri listelemekte kullanılan ikinci numaranın solunda bir çizgi veya taksim işareti ile ayrılmış numaradır.

ÇEK KISIMLARI

JAMES SMITH #203

JANE SMITH 12-567/891

321 OAK ST

ANYTOWN, USA _____ 20 _____

PAY TO THE

ORDER OF _____ \$ _____ DOLLARS

YOUR BANK

123 MAIN STREET

ANYTOWN, USA

MEMO _____

:053962407 9944444433 203

YB

(a)

(b) (c)

(d)

(e) (f)

(g) (h)

(i) (j)

(i)

ÇEK YAZMAK (Uygulama)

Çekin içerdiği bilgiler:

TARİH: Bugünkü tarih

ALACAKLI: Deniz Yolcu

MİKTAR: 21.87 YTL (yirmibir lira ve seksenyedi kuruş)

Miktarı "YTL" satırına yazı ile de yazdığınızdan emin olunuz.

İMZA: Kendi imzanız

KISA NOT: Musluk tamiri

JAMES SMITH #203

JANE SMITH 12-567/891

321 OAK ST

ANYTOWN, USA _____ 20 _____

PAY TO THE

ORDER OF _____ \$ _____

DOLLARS
YOUR BANK
123 MAIN STREET
ANYTOWN, USA
MEMO _____

:053962407 9944444433 203

AKTİVİTE 6

Sağlıklı Bir Çek Hesabı Tutmak

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli süre dinleyiciye bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar :

- Bir çek defterinin nasıl tutulacağını öğrenecekler.
- Bir çek hesabına nasıl para yatırılacağını öğrenecekler.
- Bir çek hesabının nasıl kabul ettirileceğini öğrenecekler.
- Sağlıklı bir çek hesabının nasıl tutulacağını anlayacaklar.

GEREKLİ OLAN MALZEMELER

- Tepegöz projektörü ve ekran*
- Tepegöz slaytları ve alıştırımlar için dağıtılan dokümanlar

- Pano, boş slaytlar veya beyaz tahta
- Tepegöz kalemleri
- Kurşun kalemler.

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyici kitlenizi göz önünde bulundurunuz ve alıştırmanın tümünü mü yoksa bu alıştırmanın parçalarını ve başka alışırtmaların kombinasyonlarını beraber mi kullanacağınıza karar veriniz.

Bu alıştırma çok faydalı ve yoğun bilgi içerir. Dinleyicileri göz önünde bulundurunuz. Belki de en iyisi bilgiyi sunumlara bölüp vermek olabilir.

Bu alışırtmada çok sayfalı dağıtılan dökümanları kullanılır. Tüm katılımcılar için yeterli kopya ve kendinizi garantiye almak için birkaç ekstra bulundurunuz.

Oturumun başında, katılımcılara bu alıştırmanın, bir çek hesabında kullanılan tipik formlara bakmayı içerdiğini hatırlatınız. Form ve düzenlemelerin bankadan bankaya değişiklik gösterebileceğinin farkında olmalılar. (Bazı yerel finansal kurumları ziyaret edip, alışırtmada örnek olarak kullanmak için çek defterlerinin ve boş banka hesap formlarının vs. örneklerini isteyiniz.)

Daha anlaşılır olması için pano, beyaz tahta ve slayt üzerine yazarken el yazısı yerine matbaa harflerini kullanınız.

Slayt üzerindeki yazı her zaman dağıtılan notlardaki diyalogu yansıtmaz. Kelimesi kelimesine slayt okumaktansa diyalogu değıştirmeyi deneyiniz.

•Eğer Tepegöz Sunumu için projektör yoksa onun yerine dağıtılan doküman olarak kullanılmak üzere sağlanan materyallerin fotokopilerini de yaptırmayı unutmayınız.

AKTİVİTE 6 – SUNUM NOTLARI

Sağlıklı Bir Çek Hesabı Tutmak

Açılış Konuşması

- Katılımcıları karşılayınız.
- Kısaca kendinizi tanıttınız.
- Sınıf veya grupla ilk toplantınıza herkesle kısa bir tanışma turu yaparak başlayınız.
- Kendinizi tanıtırken, katılımcıların oturma boyunca bakıp görebileceğı bir yere adınızı yazınız. Bazı insanlar biraz heyecanlı olabilir ve isminizi hatırlamayabilirler. Tıpkı sizin de onların isimlerini kullanmak istemeniz gibi onların da size isminiz ile hitap etmeleri için cesaret veriniz.

Alışırtmaya Genel Bakış

Bu alıştırma içerisindeki tartışmalar için alıştırma konularını gözden geçirin:

- Çek Defteri Tutmak
- Para Yatırma

- Çek Ciro etme İşlemi
- Banka Ekstresinin Mutabakatı

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Sağlıklı Bir Çek Hesabı Tutmak (8 sayfa)

“**Dağıtılan Döküman 1: Sağlıklı Bir Çek Hesabı Tutmak,**”ı dağıttınız ve sayfalara genel bir bakış atınız. Sayfaların çokluğundan dolayı katılımcıları boğmamaya özen gösteriniz. Onun yerine, konunun içeriğini kullanma olanağı veren uygulama sayfalarının rolünü vurgulayınız. Sayfaları, sınıf onlar için hazır olduğunda dağıtmak isteyebilirsiniz.

- #1. Çek Defteri Tutmak
- #2. Uygulama Kağıdı
- #3. Para Yatırmak: Bir Çeki Ciro Etmek
- #4. Uygulama Kağıdı
- #5. Banka Ekstresinin Mutabakatı
- #6. Uygulama Kağıdı

Her bir katılımcıya kurşun kalem dağıttınız. Çek hesaplarına bağlı bir çok formun mürekkepli kalemle yazılması gerektiğini ama yapılan hataları silmek için kurşun kalemlerin kullanıldığını anlatınız.

Dağıtılan dökümanlarla madde madde çalışınız. Her bir maddede, ilk olarak örnek kağıdı açıklayınız ve sonra katılımcıların uygulama kağıdını tamamlaması için uygun süreyi veriniz.

- Anlaşıldığından emin olmak için sık sık durup kontrol ediniz. Herkesin içeriği ve işlemi anladığından emin oluncaya kadar ilerlemeyiniz.
- Her uygulama bölümünde gerektiğinde yardımcı olmak için odanın etrafında dolaşınız.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Sayfa 1-2

İlk olarak, “Çek Defteri” bölümünü ele alınız.

- Sütun başlıklarını kısa bir açıklamayla gözden geçiriniz. Sütunun, banka ekstresinde bir geçiş belirttiğinde kontrol etmek için olduğunu açıklayınız.
- Herkesin bir çek hesabında oluşan tüm hareketlerin kayıtlarının doğru tutulmasının önemini anladığından emin olunuz. Eğer bir çek karşılıksız çıkarsa neler olabileceğini ve bunun ne kadar pahalıya mal olacağını anlatınız.
- Katılımcılara uygulama sayfasını tamamlamaları için gerekli süreyi tanıyınız.
- Süreyi bitiriniz; gönüllü olan birisine tamamlanmış bir uygulama kağıdını yeniden gözden geçirtiniz.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Sayfa 3-6

İkinci olarak, “Para Yatırmak” bölümünü ele alınız.

- Çek ciro etmek işlemlerine tamamlanmış örnekleri göstererek başlayınız.
- Katılımcıların cironun üç tipini ve her birinin avantajlarını anladığından emin olunuz.
- Para yatırma işlemine geçiniz.
- Her iki bölüm arasında katılımcıların her bir uygulama kağıdını tamamlamaları için gerekli süreyi tanıyınız. Sonra süreyi sonlandırınız ve gönüllü birisine tamamlanmış bir uygulama sayfasını gözden geçirtiniz.
- Para yatırma şubelerden veya ATM aracılığıyla yapılabilir.

Görsel Yardımlar

Dağıtılan Doküman 1

Sayfa 7-8

Üçüncü olarak, “Banka Ekstresi” bölümünü ele alınız.

- Tamamlanmış bir banka ekstresinin her bir bölümünü inceleyerek başlayınız. Ekstre üzerindeki her ücret ve masraf kayıtlarının kabul edilebilir olması gerektiğine işaret ediniz.
- Katılımcılara uygulama sayfasını tamamlamaları için gerekli süreyi tanıyınız.
- Süreyi bitiriniz; gönüllü olan birisine tamamlanmış bir uygulama kağıdını yeniden gözden geçirtiniz.
- Katılımcılardan, 8. sayfadaki çek hesabı bakiyelerinin, 2. sayfadaki bakiyelerine eşit olup olmadığını, ekstre kesim tarihinden sonra yapılmış herhangi bir işlem veya ücreti de göz önüne alarak kontrol etmelerini isteyiniz.
- Bakiyeler eşit değilse ne yapılması gerektiğini açıklayınız; kontrol edilecek potansiyel şeyleri listeleyiniz (hesaplar, numara girişleri vs..).

Kapanış

Oturumu herkesi başarılı deneyimlerinden dolayı tebrik ederek kapatınız. Bunun dolu bir oturum olduğunu ve amaçlarına ulaştıklarını vurguladığınızdan emin olunuz.

Herkesi ileride bir çek hesabı tutarken yardıma ihtiyaç duyduklarında başvurmak için dağıtılan dokümanları saklamaya teşvik ediniz.

Katılımcılara çek hesaplarının kayıtlarının neden dikkatli tutulması gerektiğini sorunuz. Yanıtlar çeşitli olabilir, eğer çek hesaplarının izini yakından takip etmezlerse kredi açıklarının oluşacağı gibi örnekleri içerecektir.

Herkesi katılımlarından dolayı teşekkür ediniz ve ek oturumlar için yeniden gelmeye teşvik ediniz. Eğer oturumlar planlanmışsa bir sonraki etkinlik hakkında “kısa bir bilgi” sunabilirsiniz.

AKTİVİTE 7

Mevduat Hesabının ABC' si

TAVSİYE EDİLEN SÜRE

50-60 dakika. Gerekli süre dinleyicilere bağlı olarak değişebilir.

AMAÇLAR

Katılımcılar :

- Mevduat hesaplarının değerini ve amacını açıklayacaklar.
- Bir mevduat hesabı araştırırken bilmeleri gereken şeyleri tanımlayacaklar.
- Bir mevduat hesabı açtırmak için gereken başvuru sürecini anlayacaklar.
- Bir mevduat hesabının nasıl kabul ettirileceğini anlayacaklar.

- Sağlıklı bir mevduat hesabı tutma yollarını tanımlayacaklar.

GEREKLİ ARAÇLAR

- Tepegöz projektörü ve ekran*
- Tepegöz slaytları ve alıştırma için dağıtılan dokümanlar
- Pano, boş slaytlar veya beyaz tahta
- Tepegöz kalemleri

GENİŞ KAPSAMLI HAZIRLIK NOTLARI

Alıştırma planını gözden geçirin. Dinleyicileri göz önünde bulundurunuz ve en iyi sunum metodunu düşününüz.

Oturumun başında, katılımcılara bu alıştırmanın, bir mevduat hesabı açarken kullanılan tipik formlara ve başvurulara bakmayı içerdiğini hatırlatınız. Form ve düzenlemelerin bankadan bankaya değışiklik gösterebileceğinin farkında olmalılar.

(Eğitmenler bu demeci güçlendirmek amacıyla, bazı yerel finansal kurumları ziyaret edip, sebebini açıklayarak alıştırmada kullanılmak üzere bir mevduat hesabı açımıyla ilgili evrakların örneklerini isteyebilirler.)

Bu alıştırmada dağıtılan dokümanlar kullanılır. Tüm katılımcılar için yeterli kopya ve kendinizi garantiye almak için birkaç ekstra bulundurunuz.

Daha anlaşılır olması için pano, beyaz tahta ve slayt üzerine yazarken el yazısı yerine matbaa harflerini kullanınız.

Slayt üzerindeki yazı her zaman dağıtılan notlardaki yansıtmaz. Kelimesi kelimesine slayt okumaktansa diyalogu değıştirmeyi deneyiniz.

*Eğer Tepegöz Sunumu için projektör yoksa onun yerine dağıtılan doküman olarak kullanılmak üzere sağlanan materyallerin fotokopilerini de yaptırmayı unutmayınız.

AKTİVİTE 7 – SUNUM NOTLARI

Mevduat Hesabının ABC' si

Açılış Konuşması

- Katılımcıları karşılayınız.
- Kısaca kendinizi tanıtınız.
- Sınıf veya grupla ilk toplantınıza herkesle kısa bir tanışma turu yaparak başlayınız.
- Kendinizi tanıtırken katılımcıların oturma boyunca bakıp görebileceğii bir yere adınızı yazınız. Bazı insanlar biraz heyecanlı olabilir ve isminizi hatırlamayabilirler. Tıpkı sizin de onların isimlerini kullanmak istemeniz gibi onların da size isminiz ile hitap etmeleri için cesaret veriniz.

Alıştırmaya Genel Bakış

Bu alıştırma içerisindeki tartışmalar için alıştırma konularını gözden geeriniz:

- Tasarruf etme nedenleri
- En uygun mevduat hesabını seçmek
- Mevduat hesabı başvurusu
- Aylık banka ekstresi kontrolü

Pano veya boş slaytları kullanarak, katılımcılardan neden tasarruf ettiklerini sizinle paylaşmalarını isteyiniz. Sebepleri yazınız. Yanıtlar farlı olacaktır.

Görsel Yardımlar

Tepegöz Sunumu 1

Tasarruf Etme Nedenleri

“**Tepegöz Sunumu 1: Tasarruf Etme Nedenleri**” slaydını bireylerin biraz önce belirttikleri sebepleri özetlemek için kullanınız.

- Sınıf listesine bakınız. Katılımcılardan tepegöz sunum başlıkları altında, kendi sebeplerinin her birini sınıflandırmak için sizinle çalışmalarını isteyiniz.
- Herkesin tasarrufun *harcamak değil*, şu anki gelirin bir miktarını ileride kullanmak üzere bir köşeye koymak olduğunu anladığından emin olunuz.

Katılımcılardan, insanların tasarruflarını tuttukları değişik yerlerin tespiti konusundaki ani parlak fikirlerini paylaşarak size yardımcı olmalarını isteyerek ilerleyiniz.

- Yanıtları kaydediniz. Bunlar kasa, çorap veya dolabın altı vs. gibi yerleri içerebilirler.
- Herkese, insanların tasarruf ederken küçük miktarların çok büyük miktarda çoğalacağını umduklarını hatırlatınız.
- Bir nceki ani parlak fikirlerle oluşturulmuş, insanların tasarruflarını tuttukları yerlerin listesine bakınız ve katılımcılardan paralarının gerçekten büyük miktarda çoğalacağını gösteren yerleri seçmelerini isteyiniz.
- Bu, tasarrufların çorap veya evdeki diğer saklama yerlerinde tutularak paralarının oğalmayacağını bireylere göstermek için basit bir yöntem olacaktır.

Herkese tasarruf etmenin en basit yolunun yerel bir bankada veya finansal bir kurumda bir mevduat hesabı açmak olduğunu hatırlatınız.

“İnsanların neden bir mevduat hesabı içinde paralarını tasarruf etmeleri gerektiğini söyleyebilecek birisi var mı?” diye sorunuz. Bu yanıtlar, bir mevduat hesabı aramak hakkındaki bir sonraki bölümün tartışmalarını başlatacaktır.

Bir mevduat hesabı olanların ellerini kaldırmalarını isteyiniz. Eğer bireyler el kaldırmıyorsa stelemeyiniz.

Katılımcılara bir mevduat hesabı seçerken nelere dikkat ettiklerini sorarken; pano, tahta veya boş slaytlar kullanınız. Yanıtları kaydediniz.

Görsel yardımlar

Tepegöz Sunumu 2

Bir Mevduat Hesabı Aramak

“**Tepegöz Sunumu 2: Bir Mevduat Hesabı Aramak**” slaydını bireylerin önceki ani parlak fikir yanıtlarını özetlemek için kullanınız. Tepegöz sunumundaki terimlerin her biri için kısa tanımlamalar yapınız. (Tanımlamalar için ek sözlük bölümüne bakınız.)

Görsel yardımlar

Dağıtılan Döküman 1

Mevduat Hesabı Başvurusu

“**Dağıtılan Döküman 1: Mevduat Hesabı Başvurusu**”nu bir mevduat hesabı açarken karşılaşılabilecekleri muhtemel başvuru türlerini, katılımcılarla incelemek için kullanınız.

- Başvuruyu incelerken, bütün bilgilerin doğruluğu ve anlaşılabilirliğinin önemini vurgulayınız.
- Katılımcılara eğer yazışma adresleri bir posta kutusu veya benzeri posta alıncısı bölgeleri ise fiziksel bir adres edinmeleri gerektiğini vurgulayınız.
- Üzerinde durulacak temel konulardan biri de düzgün kimlik bilgileri vermektir. Her ne kadar kabul edilir kimlikler finansal kurumlar arsında değişiklik gösterse de hükümetin bastığı kimliklerden en az ikisini içerirler.
- Bu kimlikler ehliyet, askeri kimlik, pasaport, yeşil kart olabilir.
- Hazırlıklı olunuz. Bir hesap açabilmek için tam olarak neye ihtiyacınız olduğunu ve bankanın çalışma saatlerini öğrenmek için önceden telefon ediniz.
- Katılımcılara çek hesaplarını dengeledikleri gibi mevduat hesaplarını dengelemelerinin de çok önemli olduğunu hatırlatınız.

Mevduat hesaplarını dengelemenin neden önemli olduğunun sebeplerini sorunuz.

- Yanıtları kaydediniz.
- Katılımcılar, esasında herhangi bir finansal dökümanın dikkatsiz tutulmasının ciddiyetini ve oluşan hataların finansal kurumlara bildirilip düzeltilmesi gerektiğini anlamalıdır.

Görsel yardımlar

Dağıtılan Döküman 2

Banka Ekstresi

“**Dağıtılan Döküman 2: Banka Ekstresi**” ni katılımcıların mevduat hesaplarının durumunu kontrol etmek için banka ekstrelerinde nereye bakmaları gerektiğini gözden geçirmek için kullanınız.

Eğer hesap sahiplerinin aynı bankada birden çok hesabı varsa bankaların “birleşik ekstreler” kullandığını belirtiniz.

Görsel yardımlar

Tepegöz Sunumu 1

Tasarruf Etme Nedenleri

Kapanış

Konuyu bağlamak için “**Tepegöz Sunumu 1: Tasarruf Etme Nedenleri**” slaydına dönünüz. Katılımcılara acil durumlar veya beklenmedik durumlarda tasarruf etmemeleri durumunda nelerle karşılaşabileceklerini sorunuz.

- Tüm katılımcıları eğer yoksa bir mevduat hesabı açtırmaya teşvik ediniz.
- Onları yerel bankalarına gitmeye, müşteri hizmetleri temsilcisi ile konuşmaya ve bir mevduat hesabı hakkında daha fazla bilgi almaya teşvik ediniz.
- Banka çalışanlarının yerel sakinlerden ve potansiyel müşterilerden gelen soruları cevaplamak için istekli olduklarını hatırlatınız.

Herkese katılımlarından dolayı teşekkür ediniz ve ek oturumlar için yeniden gelmeye teşvik ediniz. Eğer oturumlar planlanmışsa bir sonraki etkinlik hakkında “kısa bir bilgi” sunabilirsiniz.

AKTİVİTE 7 – TEPEGÖZ SUNUMU 1

TASARRUF ETME NEDENLERİ

- **Acil Durumlar**
- **Gelecekteki Satın Almalar**
- **Gelecekteki Yatırımlar**

AKTİVİTE 7 – TEPEGÖZ SUNUMU 2

MEVDUAT HESABI SEÇİMİ

Göz önünde bulundurulması gereken konular:

- **Güvenlik**
- **Risk**
- **Likidite**
- **Asgari Hesap Bakiyesi Gereksinimleri**
- **Ücretler ve Hizmet Masrafları**
- **Faiz Oranı**
- **Geri Dönüşler (Kazançlar)**
- **Otomatik Transfer**
- **Doğrudan Para Yatırma**

